

פרק ח דרישות כבאות והצלה

פריט 5.2 ב - מי שתייה – מיתקן להפקתם ולטיפול בהם, למעט מיתקן להתפלתם

1. הוראות חוק הנוגעות לעניין

1.1. חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012;

2. הגדרות

2.1. "אמצעי בטיחות אש והצלה" - אמצעים המותקנים בנכסים, דרך קבע או באופן ארעי, ומיועדים, בין השאר, לכל אחד מאלה:

2.1.1. מניעת דליקות והתפשטותן;

2.1.2. כיבוי דליקות, צמצום נזקיהן והקלת פעולות לכיבוי דליקות;

2.1.3. מילוט וחילוץ לכודים והקלת פעולות למילוטם ולחילוצם;

2.1.4. הצלת חיי אדם ורכוש;

2.1.5. דרכי התקשרות;

2.1.6. כל צורך הנדרש לביצוע פעולות כיבוי והצלה.

2.2. "גורם מוסמך" - אחד מאלה:

2.3.1. מעבדה שהוסמכה על ידי הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, תשנ"ז-1997, בתחומים ובסוגי בדיקות שלגביהם נדרש האישור;

2.3.2. מי שיש לו תו תקן לתחזוקת מערכת בתחום שלגביו נדרש האישור.

2.3. "מתקן בינוני" – עסק הכולל אחד או יותר מהמרכיבים הבאים: משאבות מים עם מנועים חשמליים, לוחות חשמל ובקרה המוצבים בתוך מבנה, מתקן חיטוי מים/הפלוארה, מכל כלור גזי במשקל 1 טון, גנרטור חירום ושנאי/ים.

2.4. "מתקן זעיר" - עסק הכולל אחד או יותר מהמרכיבים הבאים: משאבת מים-קידוח, משאבת הגברה עם מנועים חשמליים, מבנה המכיל לוח חשמל ולוח בקרה, מתקן חיטוי מים/הפלוארה, גנרטור חירום ושנאי.

2.5. "מתקן זעיר דרגה א" - מתקן זעיר הממוקם באזור מגורים, יער, חורש, מסחר או תעשייה.

2.6. "מתקן זעיר דרגה ב" - מתקן זעיר שאינו מתקן זעיר דרגה א'.

2.7. "מתקן אסטרטגי" - עסק הכולל את המרכיבים הבאים: משאבות מים עם מנועים חשמליים הממוקמים בשטח פתוח או בתוך מבנה, לוחות חשמל ובקרה המוצבים בתוך מבנה, מתקן חיטוי מים/הפלוארה הכולל מספר מכלי כלור גזי במשקל 1 טון כל אחד ו/או אמוניה נזלית מאוחסנת במיכל עילי, גנרטור חירום ושנאי/ים.

2.8. "ציוד כיבוי" - ציוד, מתקנים וחומרים המשמשים לכיבוי דליקות ומניעתן;

2.9. "תקן ישראלי (ת"י)" - תקן ישראלי רשמי או תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים;

3. כללי

3.1. תחזוקת אמצעי בטיחות אש והצלה:

- 3.1.1. אמצעי בטיחות אש והצלה יימצאו במצב תקין בכל עת, ובעל רישיון העסק יודא את ביצוען של הבדיקות, הטיפולים וכל פעולה אחרת הנדרשת לצורך כך (להלן – תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה).
- 3.1.2. תחזוקת אמצעי כיבוי אש והצלה תתבצע לפי הוראות התקן הישראלי התקף והוראות היצרן, ואם ניתנו הוראות נוספות ע"י נותן האישור – בהתאם להוראות אלו.

4. דרכי מוצא

- 4.1. בעסק יהיה לפחות פתח יציאה אחד ברוחב של 0.9 מ' נטו.

5. שילוט

- 5.1. בעסק יותקנו שלטים שבהם נכתב "יציאה" מעל פתחי העסק ובמקומות בהם כיוון היציאה מהעסק לא נראה באופן ברור.
- 5.2. הכיתוב על השלטים יהיה בגוון לבן על גבי רקע ירוק; גובה האותיות יהיה 15 סנטימטרים לפחות ועוביים יהיה 15 מילימטרים לפחות; המרווח בין האותיות יהיה לפחות 1 סנטימטר.
- 5.3. לשלטים תותקן תאורה מרשת החשמל של הבניין וממקור חשמל עצמאי המבוסס על סוללות נטענות המאפשרות זמן תאורה של 60 דקות; גוף התאורה יתאים לתקן ישראלי ת"י 20, חלק 2.22 מנורות: דרישות מיוחדות – מנורות לתאורת חירום, והוא יופעל בעת הפסקת חשמל או נפילה במתח רשת החשמל.

6. פריסת ברזי כיבוי

- 6.1. במתקן אסטרטגי, יותקן ברז כיבוי חיצוני בקוטר של 3" בספיקה שלא תפחת מ-450 ליטר/דקה בלחץ שאירי של 1.4 בר, בחזית הגישה למתקן.

7. ציוד כיבוי

- 7.1. במתקן זעיר דרגה א' יותקן הציוד הבא:
 - 7.1.1. בחזית הגישה למתקן יותקן ברז כיבוי בקוטר 2" עם מצמד שטורץ;
 - 7.1.2. 2 זרנוקים בקוטר 2" באורך 15 מ' כל אחד ומצמדי שטורץ;
 - 7.1.3. מזנק בקוטר 2" מסוג סילון רסס.
- 7.2. במתקן זעיר דרגה ב' ומיתקן בינוני, בקרבה למתקן חיתוי מים משולב במכלי גז כלור תותקן עמדת כיבוי אש הכוללת:
 - 7.2.1. ברז כיבוי בקוטר 2" עם מצמד שטורץ;
 - 7.2.2. 2 זרנוקים בקוטר 2" באורך 15 מ' כל אחד ומצמדי שטורץ;
 - 7.2.3. מזנק בקוטר 2" מסוג סילון רסס
 - 7.2.4. מטפה אבקה במשקל של 6 ק"ג.
- הציוד יאוכסן בארון שמידותיו לכל הפחות: גובה 120 ס"מ, רוחב 80 ס"מ, ועומק 30 ס"מ.
על הארון יכתב: "עמדת כיבוי אש".
- 7.3. במתקן אסטרטגי יותקן הציוד הבא:
 - 7.3.1. בקרבת ברז הכיבוי 3" ובקרבת מתקן חיתוי מים משולב במכלי גז כלור תותקן עמדת כיבוי אש הכוללת:

- 7.3.1.1 ברז כיבוי בקוטר 2" ומצמד שטורץ;
 - 7.3.1.2 2 זרנוקים בקוטר 2" באורך 15 מ' כל אחד ומצמדי שטורץ;
 - 7.3.1.3 מזנק בקוטר 2" מסוג סילון רסס;
 - 7.3.1.4 גלגלון עם צינור בקוטר 3/4" עם מזנק צמוד;
 - 7.3.1.5 מטפה אבקה במשקל של 6 ק"ג.
- הציוד יאוכסן בארון שמידותיו לכל הפחות: גובה 120 ס"מ, רוחב 80 ס"מ, ועומק 30 ס"מ.
- על הארון ייכתב: "עמדת כיבוי אש".
- 7.3.2 עמדות כיבוי אש נוספות יותקנו בשטח המתקן כך שיתנו מענה לכיסוי כל שטח העסק. תכולת העמדה תתאים לסעיף 13.2.
 - 7.4 תשתית הצינורות לברזים הרשומים לעיל תהיה מתכת.
 - 7.5 יוצבו מטפי כיבוי מסוג אבקה יבשה במשקל של 6 ק"ג בקרבת גנרטור חירום ומתקן חיטוי מים/ הפלרה במידה ויותקנו במתקן. בדיקת המטפים ותחזוקתם תעשה לפי האמור בתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה.
 - 7.6 מעל אזור הגנרטור יותקן מטפה אבקה המצויד במנגנון הפעלה תרמי עצמאי במשקל 12 ק"ג המתאים לתקן ישראלי ת"י 2217 מטפים אוטומטיים קבועים לכיבוי אש לדלקות ממין ב (נוזלים וגזים).
 - 7.7 ציוד הכיבוי יהיה נגיש וזמין ויוחזק במצב תקין, בכל עת.

8. מערכת חשמל

- 8.1 במתקן זעיר א', מתקן בינוני ואסטרטגי ארון חשמל יוגן ע"י מערכת לגילוי אש/חום/עשן שתותקן לפי ת"י 1220. הפעלת מערכת הגילוי תגרום להפסק זרם החשמל ללוח החשמל.
- 8.2 במתקן אסטרטגי לוח חשמל בעל זרם של 100 אמפר ומעלה - תותקן מערכת גילוי אש או עשן הכוללת גלאים, מערכת כיבוי אוטומטית יבשה ומערכת ניתוק לוח חשמל ממקור ההזנה. מערכת הכיבוי האוטומטית היבשה המותקנת בלוח החשמל, תותקן תקן ישראלי ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.
- 8.3 במקומות המפורטים להלן יותקן מפסק חשמל חירום במקום בולט ונגיש אשר במקרה חירום ינתק את זרם החשמל לכל העסק:
 - 8.3.1 מתקן אסטרטגי לא מאויש - המפסק יותקן בתוך חדר חשמל בחלקו הפנימי ליד הדלת;
 - 8.3.2 מתקן אסטרטגי מאויש - המפסק יותקן מחוץ למתקני האנרגיה (חדרי חשמל);
 - 8.3.3 מתקנים אחרים שאינם מאוישים - המפסק יותקן בתוך חדר החשמל.
- 8.4 מערכת גילוי אש ועשן המותקנת בלוח החשמל, תתוחזק במצב תקין, בכל עת.
- 8.5 מערכת החשמל תיבדק אחת לחמש שנים.

9. אישורים

- 9.1 בעל העסק ישמור בשטח העסק בכל עת את המסמכים המפורטים להלן, ויצגם או ימסרם לאדם המוסמך לבדוק עמידת העסק בדרישות לעיל:
- 9.1.1 אישור כי מטפי הכיבוי הקיימים בעסק נבדקו בהתאם לתקן ישראלי ת"י 129, חלק 1 מטפים מיטלטלים: תחזוקה, ונמצאו תקינים. האישור יינתן על ידי אדם שהוסמך לכך על-ידי הרשות לכבאות והצלה;
- 9.1.2 אישור כי מערכת החשמל המותקנת במקום, נבדקה ונמצאה תקינה בהתאמה לחוק החשמל התשי"ד-1954 (להלן – חוק החשמל) ותקנותיו, כולל תאורות החירום המותקנות במקום. על האישור לכלול התייחסות למיקום ותקינות מפסק חשמל ראשי לשעת חירום וטבלה המפרטת את מיקום לוחות החשמל, מספרם ואת גודל האמפר של כל לוח. האישור יינתן על-ידי בעל ישיון לעבודות חשמל לפי חוק החשמל, אשר רשאי ליתן אישור כאמור, בהתאם לסוג רישיונו.
- 9.1.3 אישור גורם מוסמך המעיד על תקינות המערכת האוטומטית לגילוי אש. האישור יוגש על טופס לפי נספח ג' לתקן ישראלי ת"י 1220, חלק 11 ויכלול גם התייחסות לתקינות מערכת הגילוי, הכיבוי והניתוק האוטומטי בארונות החשמל, ככל שמערכות אלה מותקנות בעסק.
- 9.1.4 אישור גורם מוסמך המעיד שמערכת הכיבוי המתוקנת בארון החשמל נבדקה ונמצאה תקינה תקן ישראלי ת"י 1597 מערכות כיבוי אש אוטומטיות בגז כיבוי, בהתאם לסוג המערכת המותקנת.
- 9.1.5 אישור מתקין למטפה כיבוי אוטומטי קבוע המעיד כי המטפה נבדק ונמצא תקין ומתאים לדרישות תקן ישראלי ת"י 2217 מטפים אוטומטיים קבועים לכיבוי אש לדלקות ממין ב (נוזלים וגזים).

10. נספחים

את פרסומי הרשות הארצית לכבאות והצלה ניתן למצוא ולהוריד באתר www.102.gov.il